

BANDKERAMIEK TE VLIJTINGEN - KAYBERG (PROV. LIMBURG - BELGIE)

HILDE MARICHAL

Door de heer J. Spits werd in de loop van de maand mei 1961 de aandacht gevestigd op de aanwezigheid van bandkeramisch materiaal op de "Kayberg" te Vlijtingen. Een drietal kleine opgravingscampagnes werden van 1961 tot 1963 georganiseerd door het Provinciaal Gallo-Romeins Museum van Tongeren, onder leiding van de heer M. Vanderoeven. Een vierde en laatste korte opgraving vond plaats in 1978, in samenwerking met Prof. Dr. P.M. Vermeersch van het Laboratorium voor Prehistorie van de K.U.Leuven en een B.T.K.-project van de gemeente Riemst.

Het site van Vlijtingen is gelegen op een heuvel, geëxposeerd naar het zuidwesten, op 92,5 m boven de zeespiegel.

Het gebied heeft drie verschillende bodems : op het plateau overwegend Aba(B)- en Aba-bodem en in de vallei, gronden op leem (Abp). Op hogere delen van de helling komt een fase voor met begraven textuur B-horizont op geringe diepte. De hogere gedeelten van het landschap werden geërodeerd zodat aldaar vele bewoningssporen uitgewist zijn en slechts het onderste gedeelte van de woonstructuren, paalgaten en afvalkuilen bewaard bleef. Archaeologica bevinden zich dan ook onmiddellijk onder de bouwvoor of in secundaire positie in het colluvium aan de voet van de helling.

De sporen van woonstructuren blijven beperkt tot enkele zeer fragmentarische wanddelen waarvan de onderlinge samenhang niet duidelijk af te leiden valt. Het merendeel van de paalgaten ligt overigens verspreid over het ganse opgegraven woonareaal. In de afvalkuilen, die zich onderling van elkaar onderscheiden in grootte en vorm werd een meerderheid van het archeologisch materiaal aangetroffen.

Een essentiële deel van de archaeologica bestaat uit artefacten in vuursteen. Zowel de debitageprodukten (N= 1369), waarvan 41 % op kling, als de werktuigen (N= 476) zijn kwantitatief goed vertegenwoordigd. Kenmerkend bij de werktuigen zijn het hoge percentage eindschrabbers, hoofdzakelijk op kling, en geretoucheerde klingen. Het kwantitatief niet te verwaarlozen aantal dissels, maal-, wrijf- en slijpstenen vormt een bewijs voor hun belangrijkheid in het ganse werktuigbestand van het site. Enkele frag-

menten geslepen rode oker konden bovendien gerecupereerd worden. Naast het litisch materiaal werd ook een belangrijke verzameling versierd en niet-versierd aardewerk opgetekend. In het ganse ensemble werden zes scherven weerhouden die zowel qua kleimaterie als qua versieringsmotief afwijken van het andere materiaal. Vijf hiervan bleken gemagerd met been.

Uiterst weinig en niet representatief fauna- en floramateriaal werd verzameld tijdens de opgraving. Houtskoolfragmenten leverden ons op basis van C14-analyse één absolute datering op van 6160 ± 95 B.P.

Momenteel is het ons inziens nog niet mogelijk, zowel voor wat betreft het site van Vlijtingen als voor vele andere reeds gepubliceerde bandkeramische nederzettingen in binnen- en buitenland, een algemene en gefundeerde uitspraak te doen omtrent een relatieve chronologie binnen de Bandkeramiek. Typologisch onderzoek van het aardewerk en een voldoende uitgebouwde stratigrafie hebben ons hiervoor tot op heden nog geen gegevens verstrekt.